

SUDAN

Yatırım ve İhracat Olanakları

Hazırlayan ve Sunan

Selahattin TÜMER
T.C. Hartum Büyükelçiliği
Ticaret Müşaviri

AIFEC 12-13 OCAK 2009 ADANA

GENEL BİLGİLER

- **Yüzölçümü:** 2,506,000 km²

- **Nüfusu** : 38.2 milyon

- **Okuma yazma oranı:** % 61

- **Dil:** Resmi Dil Arapça'dır. İngilizce Güneyde yaygın şekilde konuşulmaktadır.

- **Başlıca Şehirler** : Hartum (Başkent), Port Sudan, Kassala, Omdurman, El Obeid, Wad Medani, Gedaref, Juba

- **Para Birimi:** Sudan Poundu (SDG)

- **Kur:** 1 USD = 2.20 Sudan Poundu (bugün itibariyle)

○ **SUDAN 2.5 milyon km2 lik yüzölçümü ile Afrika'nın en büyük dünyanın 10. büyük ülkesidir.**

○ **Sudan, Türkiye'nin iki katı büyüklükte sulanabilir araziye sahiptir ve Kanada ve Avustralya'dan sonra dünyada tarıma en elverişli 3. ülkedir.**

○ **Ülke idari açıdan 25 eyalete ve 133 bölgeye ayrılmıştır.**

○ **Sudan, Doğu ve Güney Afrika Gümrük Birliği (COMESA) üyesi olması dolayısıyla 374 milyonluk ve 203 milyar dolarlık GSYİH'sı olan büyük bir pazara hitap etmektedir.**

ANCAK

Sudan`ın son derece geniş ve zengin doğal kaynakları olmasına rağmen ülke hala en az gelişmiş ülkeler kategorisinde yer almaktadır.

- **Dünya Bankası'nın 2007 yılı “En Kolay İş Yapabilme” sıralamasında Sudan 155 ülke arasında 151. sırada yer almaktadır.**
- **Bu nedenle yatırımcı ve ihracatçılarımızın sabırlı, ihtiyatlı ve sağduyulu davranmalarında ve Müşavirliğimiz ile irtibatlı çalışmalarında fayda mütalaa edilmektedir.**

HERŖEYE RAĞMEN

Sudan`da iŖ ve yatırım
yapmak:

Her ne kadar zor ve
belirsizliklerle dolu olsa
da bir o kadar heyecan
verici ve son derece
kârlıdır.

Ancak tüm bu olumsuz algılamalara karşın Türk firma ve işadamlarını Sudan'da iş ve yatırım yapmaya, bu ülkenin geniş imkanlarından yararlanmaya, dünyada yükselen bir pazar olan Afrika kıtasını keşfetmek ve bu pazarda öncü konumunda yer tutmak için Sudan'ı merkez üssü yapmaya davet ediyoruz.

Zira, Türk ihracatçısı ve Türk işadamlarının böyle kriz dönemlerinde bile tehditleri ve zorlukları fırsata çevirecek bir yetenek ve reflekse sahip olduğunun bilincinde olarak, daha farklı pazarlardan daha fazla pay almanın yollarını bulmamız gerektiğine inanıyoruz.

**Ülke pazarı hakkında
kapsamlı bilgiler, işbirliği
ve potansiyel yatırım
olanakları**

TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	2005	2006	2007	2008 (Tahmini)
GSYİH (Milyar \$)	27.4	36.6	50.7	58.5
GSYİH (Büyüme %)	8.6	11.8	12.8	10.1
Enflasyon (TÜFE, ort., %)	5.6	15.7	4.8	8.2
İhracat (milyar \$)	4.8	5.6	8.8	10.2
İthalat (milyar \$)	6.7	8.0	8.7	9.3
Türkiye'nin İhracatı (milyon \$)	145	197	176	240

Kaynak : Sudan Dış Ticaret Bakanlığı

SUDAN`IN BAŞLICA İHRAÇ VE İTHAL KALEMLERİ

İHRACAT	İTHALAT
Petrol	Makine ve Ekipmanları
Canlı Hayvan	İşlenmiş Ürünler
Susam	Taşımacılık Ekipmanları
Pamuk	Gıda Maddeleri
Arap Zamkı	Kimyasallar

Kaynak : Sudan Dış Ticaret Bakanlığı

Sudan'ın Belli Başlı İhracat Kalemleri (\$)

	Madde Adı	(Milyon Dolar)
1	Petrol	8.376.988
2	Canlı Hayvan	80.627
3	Susam	92.787
4	Pamuk	68.498
5	Arap Zamkı	51.873
	TOPLAM	8.879.250

Kaynak : Sudan Dış Ticaret Bakanlığı

Sudan'ın Belli Başlı İthalat Kalemleri (\$)

	Madde Adı	(Milyon Dolar)
1	Makine ve Ekipmanları	3.195.408
2	İşlenmiş Ürünler	1.941.618
3	Taşımacılık Ekipmanları	1.463,122
4	Gıda Maddeleri	377.079
5	Buğday ve Buğday Unu	363.629
6	Kimyasallar	361.131
7	Tekstil	315.921
8	Petrol Ürünleri	291.406
9	İlaçlar	213.497
10	İşlenmemiş Ürünler	115.269
	TOPLAM	8.775,457

Sudan'ın En Çok İhracat Yaptığı Ülkeler

1	Çin	% 67.8
2	Japonya	% 19.0
3	Suudi Arabistan	% 2.2
4	Birleşik Arap Emirlikleri	% 1.6
5	Mısır	% 1.4

Sudan'ın En Çok İthalat Yaptığı Ülkeler

1	Çin	% 27.9
2	Suudi Arabistan	% 7.5
3	Hindistan	% 6.3
4	Mısır	% 5.8
5	Birleşik Arap Emirlikleri	% 5.5

Kaynak : Sudan Dış Ticaret Bakanlığı

Yıllar İtibariyle Türkiye-Sudan Dış Ticareti

(Bin \$)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2005	145.161	7.955	137.206	153.116
2006	216.967	7.623	209.344	224.590
2007	179.697	8.399	171.298	188.078
2008	209.632	9.118	200.514	218.750

Kaynak: TÜİK- DTM Bilgi Sistemi

TÜRKİYE'NİN SUDAN'A İHRAÇ ETTİĞİ BAŞLICA MADDELER

- **Kara Ulaşım Araçları**
- **Demir ve Çelik**
- **Belirli Sanayi Kollarında Kullanılan Makina ve Cihazlar**
- **Metallerden Nihai Ürünler**
- **Sebzeler, Meyvalar ve Mamulleri**
- **Tarifede Yeralmayan Yenilen Ürünler**
- **Giyim Eşyası ve Aksesuarları**
- **Elektrikli Makine ve Cihazlar**

TÜRKİYE'NİN SUDAN'DAN İTHAL ETTİĞİ BAŞLICA MADDELER

- Yağlı Tohumlar
- Tabii Bal, Şeker, Şekerli Meyvalar
- Deri, Kösele, Ham Post
- Hayvansal ve Bitkisel Ham Maddeler
- Hazır Deriler, Postlar ve Mamulleri
- Sebzeler, Meyvalar ve Mamulleri

Kaynak: DTM

Sudan'da birçok sektörde yerleşik ve iş yapan Türk firmaları bulunmaktadır. Bu firmalar müteahhitlik, dekorasyon, mobilya, su sondajları, kapı, pencere, PVC ve inşaat malzemeleri alanlarında faaliyet göstermektedir.

**Sudan müteahhitlik pazarı
ülkemiz açısından önemli
bir potansiyel pazar
niteliğindedir. Türk
firmaları Sudan'da
müteahhitlik sektöründe
bugüne kadar 27 proje
üstlenmiş olup söz konusu
projelerin toplam değeri
321 milyon dolardır.**

SUDAN`DA YATIRIM YAPILABİLECEK SEKTÖRLER

TARIM- HAYVANCILIK

- Pamuk, yağlı tohum, yer fıstığı/ayçiçeği, şeker kamışı projeleri
- Kesme çiçek üretimi, seracılık (meyva ve sebze)
- ihracata yönelik konsantre meyve ve meyve suyu yatırımları
- Silolar, ambalaj ve soğuk depolama
- Modern besicilik , kültür balıkçılığı
- Mezbaha ve kasap işletmeciliği
- Deri işleme

SUDAN`DA YATIRIM YAPILABİLECEK SEKTÖRLER

İMALAT

- Gıda (Et ürünleri işleme, reçel, helva, meyve suyu, domates salçası üretimi)
- İnşaat Malzemeleri (Tuğla, briket, bordür taşı, kilit taşı)
- Motorlu pompa imalatı (aksesuar ve yedek parçalar dahil)
- Tarımsal araç ve ekipman (traktör ve biçerdöver dahil)
- Gübre üretimi

SUDAN`DA YATIRIM YAPILABİLECEK SEKTÖRLER

HİZMETLER

- Müteahhitlik- köprü, yol, demiryolu, havaalanı ve diğer alt yapı inşaat ve rehabilitasyonu
- Turizm ve otel işletmeciliği
- Modern ve kaliteli restoran ve cafe işletmeciliği
- Araç servis ve bakım (Hyundai-Toyota)

ALTIN KURALLAR

- 1- İŖi yapacak kiŖinin kendisi veya ortağının Sudan`da ikâmet etmesi
- 2- Herkesin kendi sektöründeki bildiği ve anladığı iŖi yapması
- 3- Sektörler için gerekli yatırım ve iŖletme sermayenin hazır bulunması

TEŐEKKÜRLER

T.C. Hartum Büyükelçiliği Ticaret Müőavirliđi

Al Tayif, Prof. Abdullah Tayip Street No:5 Block 22 Khartoum, SUDAN

Tel: 00 249 183 22 70 01 Faks: 00 249 183 51 77

Eposta: dtm_hartum@yahoo.com